

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК

30.12.2021

07-03- 93S

СИЛАБУС
освітньої компоненти

SYLLABUS
educational component

<i>Соціологія та політологія</i>		<i>Sociology and political science</i>
Шифр за ОП	OK 17	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)
Галузь знань Освіта / Педагогіка	01	Field of knowledge: Education / Pedagogy
Спеціальність Середня освіта	014	Field of study: Secondary education
Освітня програма Середня освіта (Історія)	014.03	Educational Program: Secondary education (History)

Силабус навчальної дисципліни «Соціологія та політологія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) освітнього ступеня, спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)» освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія)» Рівне. НУВГП. 2021. стор.14.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18927>

Розробник силабусу: *Шевчук Тамара Євгенівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін,*
Олексін Юрій Петрович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін.

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 04 від “ 10 ” грудня 2021 року

Завідувач кафедри: *Олексін Ю.П. д.п.н, професор.*
Керівник ОП «Середня освіта (Історія)» *Олексін Ю.П. д.п.н, професор.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № від “ 22 ” грудня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

СЗ №-7442 в ЕДО НУВГП

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	Середня освіта (Історія)
Спеціальність	014.03 «Середня освіта (Історія)»
Рік навчання, семестр	<i>2 рік, 3 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>26 /2 години</i>
Семинарські заняття:	<i>20 /8 годин</i>
Самостійна робота:	<i>74 /110 годин</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>Денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ	
	<i>Шевчук Тамара Євгенівна, к. п. н., доцент кафедри суспільних дисциплін</i>
Вікіситет	wiki.nuwm.edu.ua/index.php/
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-2865-2839
Як комунікувати	t.ie.shevchuk@nuwm.edu.ua тел. 0973347899 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE
	<i>Олексін Юрій Петрович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін</i>
Вікіситет	https://cutt.ly/df4yiPQ
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-6688-5193

Як комунікувати	y.p.oleksin@nuwm.edu.ua тел. 067-362-51-23 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Анотація навчальної дисципліни, в т. ч. мета та цілі	
<ul style="list-style-type: none"> - Дисципліна «Соціологія та політологія» спрямована для засвоєння специфічного осягнення дійсності, як науки, найважливішим завданням якої є вивчення соціального життя людини, груп людей та суспільства, формування у здобувачів високої світоглядно-методологічної культури; освоєння здобувачами понятійно-категоріального апарату соціології та політології; формування творчого мислення, здатності аналізувати розвиток соціальних явищ, процесів у суспільстві, глибше розуміти певний розвиток суспільних обставин і на цій основі мати більше можливостей для контролю над ними; досліджувати наслідки (передбачувані й непередбачувані) впровадження тих або інших політичних програм; поєднувати базові знання з соціології з розв'язанням проблемних ситуацій в інших науках; осмислювати базові цінності суспільства, діяльність соціальної структури, та своє місце і роль у суспільстві. - Навчальна дисципліна призначена для набуття теоретичних знань про політичні та соціальні процеси, що відбуваються у суспільстві, їх основні закономірності, специфіку понятійно-категоріального апарату та вміння опиратися у практичній діяльності на ці знання. - Потреба вивчення цієї дисципліни обумовлена необхідністю вирішення нагальних практичних завдань, які виникають у ході виконання професійних функцій та обов'язків вчителя нової української школи з урахуванням соціально-політичних процесів як у державі, так і у світі. - За результатами вивчення цієї дисципліни здобувачі зможуть вільно орієнтуватися у полі соціально-політичних процесів у суспільстві та вести свою діяльність на основі їх наукового розуміння. - Мета навчальної дисципліни – сформувати та виробити практичні навички здійснення професійної діяльності на основі оволодіння методологією та методами наукового пізнання суспільно-політичних процесів у державі та світі. Завдання вивчення дисципліни – навчити здобувачів проводити оцінку політичних та соціальних процесів у державі з наукової точки зору для удосконалення професійної діяльності. 	
Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle	https://exam.nuwm.edu.ua/
Компетентності	

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, культури, техніки і технологій.

ФК 12. Володіти базовими знаннями про політику, політичні процеси та суспільство, мати навички становлення суспільно-політичної свідомості, соціально-політичної культури, соціалізації особистості.

ФК 13. Розуміння феноменів суспільства, культури, політики та їх ролі в житті українського суспільства та світу; здатність розглядати українську історію, суспільство, культуру та політику як складові частини європейської та світової історії, вміти зіставляти події, явища місцевої історії, політики та культури, локальної та регіональної історії в контексті розвитку національного та світового поступу.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 04. Вміти узагальнювати основи суспільно - політичного та історичного розвитку у професійній діяльності.

ПРН 08. Інтегрувати знання про державу, право і суспільство у професійну діяльність, проектувати знання про державу, право та суспільство на історичні події, процеси та явища.

ПРН 09. Співвідносити історію політичної та суспільної думки із загальноісторичним розвитком.

ПРН 19. Вміти розкривати сутність досліджуваної проблематики у навчальних та науково-дослідницьких проектах з дотриманням академічних вимог до їх оформлення та виконання.

Структура навчальної дисципліни

Теми лекційних занять:

Тема 1. Політологія як наука і навчальна дисципліна. Політика як суспільне явище.

Опис теми: Розуміти значення категорії політика, предмета, функцій, структури та методології політології.

Тема 2. Політична влада. Політична система суспільства.

Опис теми: Мати знання основ політології, сутності, об'єктів та суб'єктів політичної та державної влади. Розуміти механізм функціонування влади,

органів державної влади.

Розуміти сутність політичної системи, її типологію, механізм функціонування. Знати типи політичних режимів, їх типологію. Розуміти сутність демократичного політичного режиму.

Тема 3. Держава – головний інститут політичної системи.

Опис теми: Розуміти сутність держави, концепції її походження, ознаки та функції. Вміти аналізувати державотворчі процеси в Україні.

Тема 4. Політичні партії, громадські об'єднання та рухи.

Опис теми: Розуміти сутність, ознаки, функції та типологію партій. Аналізувати партійні системи, знати її типологію. Визначати сутність та типологію суспільно-політичних організацій та рухів, їх місце в політичних процесах.

Тема 5. Політична свідомість, культура та ідеологія.

Опис теми: Розуміти сутність політичної культури та політичної свідомості. Аналізувати типи політичної культури, демократичної, зокрема. Розуміти поняття та принципи політичної соціалізації, політичної свідомості.

Тема 6. Світовий політичний процес.

Опис теми: Розуміти сутність світового політичного процесу, системи міжнародних відносин. Знати процеси сучасної геополітики. Розуміти місце України в сучасному геополітичному просторі.

Тема 7. Соціологія – наука про суспільство.

Опис теми: Знати місце і роль соціології в системі суспільствознавства. Предмет і об'єкт соціології. Структура соціологічного знання: теоретична соціологія, спеціальні соціологічні теорії, прикладна соціологія.

Тема 8. Суспільство як соціальна система.

Опис теми: Знати зміст поняття "суспільство". Поняття соціальної структури суспільства та її складові елементи. Соціальна стратифікація. Соціальні статуси та ролі, шляхи їх набуття. Соціальні зміни та соціальні процеси. Природа та типи соціальних рухів.

Тема 9. Соціологія шлюбу та сім'ї

Опис теми: Знати що таке сім'я та шлюб як соціальні інститути. Структура, функції сучасної сім'ї. Типологія сім'ї. Причини сімейних конфліктів як предмет соціологічних досліджень. Поняття про предмет соціології сім'ї та гендерної соціології. Співвідношення понять "стать" та "гендер".

Тема 10. Соціологія особистості

Опис теми: Знати предмет соціології особистості. Соціальна структура та типологія особистості. Сутність процесу соціалізації: етапи (первинна, вторинна), компоненти (освіта, виховання) та фази (соціальна адаптація, інтеріоризація). Соціальним статус особистості, соціальна роль. Соціальна

поведінка та фактори її формування. Потреби та інтереси особи як відображення суспільних відносин.

Тема 11. Економічна соціологія і соціологія праці.

Опис теми: Знати об'єкт та предмет економічної соціології. Сутність понять: "економічні свідомість, інтерес, поведінка"; "власність". Соціальні функції економіки. Поняття предмета соціології праці та управління. Суб'єктивні оцінки сфери праці: "мотивація", "ставлення" до праці"; "задоволеність умовами праці", її "стимулювання"; "трудова адаптація"; "соціально - психологічний клімат в колективі". Особистість, сучасного керівника та методи підвищення ефективності його праці та взаємодії з трудовим колективом. Застосування менеджерських методів і засобів праці.

Тема 12 - 13. Організація та проведення соціологічних досліджень

Опис теми: Знати особливості підготовки та проведення конкретно-соціологічних досліджень. Головні етапи розробки програми соціологічного дослідження та її компоненти. Методи збирання соціологічної інформації. Вибірка в соціологічному дослідженні. Основні методи конкретно-соціологічних досліджень. Опитувальні методи збору соціологічної інформації. Види опитувань: анкетування, інтерв'ю, соціометричне опитування.

Тематика практичних занять:

Семінарське заняття 1.

Тема: Політологія як наука і навчальна дисципліна.

1. Становлення політології як самостійної наукової дисципліни.
2. Предмет політичної науки. Методи політології.
3. Структура та функції політичної науки.

Семінарське заняття 2.

Тема: Політика як соціальне явище. Влада в суспільстві.

1. Поняття і структура політики. Типологія політики
2. Функції політики в суспільному житті.
3. Основні підходи щодо визначення сутності влади.
4. Структура та агенти влади.
5. Класифікація влади. Відмінні особливості політичної влади.

Семінарське заняття 3.

Тема: Держава в політичній системі суспільства. Громадянське суспільство

1. Поняття, ознаки і функції держави. Теорії походження держави.
2. Форми сучасної держави.

3. Основні принципи правової і соціальної держави Взаємозв'язок правової держави і громадянського суспільства.

Семінарське заняття 4.

Тема: Політична свідомість і політична культура. Політика і засоби масової інформації

1. Сутність та види політичної свідомості.
2. Поняття, структура і функції політичної культури.
3. Типологізація політичної культури.
4. Роль і функції засобів масової інформації в політичному процесі.
5. Поняття і сутність політичного маніпулювання.

Семінарське заняття 5.

Тема: Міжнародна політика і система міжнародних відносин

1. Світове співтовариство й основні тенденції його розвитку.
2. Глобальні проблеми розвитку людства.
3. Роль та місце України в сучасному геополітичному просторі.
4. Міжнародні відносини і світовий політичний процес.
5. Національна безпека і національні інтереси України.

Семінарське заняття 6.

Тема: Соціологія, її місце і роль у науці та суспільстві. Суспільство як соціальна система.

1. Предмет соціології. Закони та категорії соціологічної науки
2. Структура, функції, методи соціології.
3. Сутність та типологія суспільств.
4. Характеристика основних елементів суспільства
5. Соціальна структура суспільства.
6. Соціальна стратифікація: поняття, основні методологічні підходи
7. Соціальна мобільність: види соціальної мобільності.

Семінарське заняття 7.

Тема: Соціологія сім'ї та шлюбу.

1. Сутність сім'ї та шлюбу.
2. Функції, структура та типологія сім'ї.
3. Соціальні фактори кризи сучасної сім'ї.

Семінарське заняття 8.

Тема: Особистість у системі соціальних відносин і процесів.

1. Поняття особистості в соціології.
2. Соціальний статус та соціальна роль особистості.
3. Соціалізація: сутність, етапи, агенти.

Семінарське заняття 9-10.

Тема: Організація та проведення соціологічних досліджень

1. Поняття соціологічного дослідження.
2. Класифікація видів соціологічного дослідження.
3. Етапи проведення соціологічного дослідження.
4. Програма дослідження. Вибірка в соціологічному дослідженні..
5. Методи збору та аналізу соціологічної інформації.
6. Визначення документа в соціології, їх класифікація, основні різновиди аналізу документів (традиційний та формалізований контент-аналіз).
7. Сутність спостереження у соціології.
8. Процедура соціометричного опитування.
9. Особливості соціального експерименту.
10. Різновиди опитування та їх класифікація.
11. Анкета – основний інструмент дослідження. Структура анкети.
12. Обробка та аналіз первинної соціологічної інформації. Основні етапи обробки емпіричних даних.. Підсумкові документи.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, загальнокультурна грамотність, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, навички усного та письмового спілкування, вміння слухати і запитувати, формування власної думки та ін.

Форми та методи навчання

Методи навчання: демонстрація, навчальна дискусія, дебати; технології викладання: тренінги, рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати завдання пов'язане із пошуком інформації стосовно вибраної професійної діяльності, оформити у презентаційний вигляд та представити-захистити перед колективом студентів групи; вчасно здати модульні контролю знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне створення презентаційного завдання, студент отримує такі обов'язкові бали:

- 10 балів за вчасне (згідно визначеного графіка) виконання завдання;
- 10 балів за якісне оформлення завдання;
- 20 балів за представлення завдання;
- 20 балів за захист та відповіді на запитання.

20 балів – модуль 1;

20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Студенти можуть отримати додаткові бали за: виконання рефератів, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему можуть дослідницької роботи вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 32 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,4 бали (8 балів), рівень 2 – 10 запитань по 0,7 балів (7 балів), рівень 3 – 2 запитання по 2.5 балів (5 балів). Усього – 20 балів.

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу. В освітньому процесі використовуються досягнення викладача курсу – керівника відділу якості освіти НУВГП – механізми та процедури в освітньому процесі університету <https://nuwm.edu.ua/sp>.

Інформаційні ресурси

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>].
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-n>].
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>].
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р., № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 №1648) [Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha~osvita/rekomendatsii-1648.pdf>]. 11
6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу:

http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelincs_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf].

7. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад.: В. М. Захарченко та ін. / За ред. В. Г. Кременя – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100с. ISBN 978-966-2432-220

<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/glossariy.pdf>

8. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/029-informatsiy-na-biblioteczna-ta-arkhivna-sprava-bakalavr.pdf>

Соціологія та політологія

1. Політологія: Підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл / М.І. Панов (керівник авт.кол.), Л.М.Герасіна, В.С.Журавський та ін.– К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2005. – 520 с.

2. Піча В.М., Хома Н.М. Політологія. Конспект лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів України – К.: Каравела, 1999. –168 с.

3. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки). Підручник. – К.: Либідь, 2002. - 576 с.

4. Бубнов І.В. Політологія: Конспект лекцій. –Дніпропетровськ: «Економіка», 2006.–106с.

5. Краснянська Н.Д. Соціологія. Конспект лекцій. – Одеса, ОДЕКУ, 2010 – 92 с.

6. Бебик В.М. Базові засади політології: історія, теорія, методологія, практика. – К., МАУП, 2000. – 383 с.

7. Погорілий Д.Є Політологія: кредитно-модульний курс. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури. Фірма «Інкос», 2008. – 432 с.

8. Політологія: Підручник / За заг. ред. І.С.Дзюбка, К.М.Левківського. - К.: Вища школа, 1998. – 415 с.

9. Політологія: Курс лекцій / І.С.Дмитрів (керівник), О.М.Рудакевич, В.А.Кулик та ін. - Тернопіль: Астон, 1998. – 158 с.

10. Політологічний енциклопедичний словник. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Генеза, 1997. - 400с.

11. Соціологія: Підручник / За загальною редакцією проф. В.П.Андрущенко, проф. М.І.Горлача. - Харків - Київ, 1998. - 624с

12. Соціологія: Підручник. 2-е видання, стереотипне. За редакцією В.М.Пічі, - Львів: «Магнолія Плюс», Новий світ - 2000, 2005. - 277с

13. Черниш Н.Й. Соціологія. Курс лекцій. Конспект.- Львів: Кальварія, 2003.
14. Барвінський А.О. Соціологія. Курс лекцій для студентів вищих навчальних закладів: – К.: Центр навчальної літератури, 2005.
15. Соціологія. Підручник /За ред. В.Т. Городенка. – К.: Академія, 2003.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Передача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та передачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.

На ресурсі -

<https://www.skeptic.in.ua/integrity/?fbclid=IwAR2TE9zaoPiVjFfH281AqWCB4Sl16GlCpmjfto6CvZ0eAN7efPpMM7LmuHY>

студенти зможуть знайти: офіційні документи і рекомендації, ФБ, Проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні, вебінари, короткі відеопоради студентам, аналітика, книжки, монографії, системи виявлення текстових запозичень, кодекси етики, академічне письмо, дискусії, інфографіка.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу долучені викладачі кафедри, працівники Рівненського обласного краєзнавчого музею. Викладач цього курсу є завідувачем відділу археології та реставрації Рівненського обласного краєзнавчого музею. <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/>.

Правила академічної доброчесності

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати

санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341>

Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукових досягнень у галузі археології та археологічних досліджень.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у галузі. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>
- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

- електронні бібліотеки:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

- Як знайти статтю у Scopus:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>

- База періодичних видань:

<https://www.scimagoir.com/>

- Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

Лектори

Шевчук Тамара Євгенівна

Олексін Юрій Петрович